

Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського.

**Єлизавета Полічковська**

*здобувач першого (бакалаврського) рівня вищої освіти Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського*

## **СТОРИТЕЛІНГ ЯК ІНСТРУМЕНТ ЕКОЛОГІЧНОЇ ЖУРНАЛІСТИКИ: ДОСВІД СТВОРЕННЯ ЖУРНАЛУ «ДИХАЙ»**

*Розглянуто сторітелінг як ключовий метод екологічної журналістики на прикладі авторського журналу «Дихай», присвяченого природній спадщині України. Проаналізовано структуру видання, визначено роль людських історій у формуванні екологічної свідомості читача.*

**Ключові слова:** сторітелінг, екологічна журналістика, природна спадщина, екотуризм, журнал «Дихай».

Сучасна екологічна журналістика переживає трансформацію: від сухих звітів і статистичних даних вона рухається до живих людських історій. Саме сторітелінг мистецтво розповіді через конкретні долі, місця й емоції стає головним інструментом, що здатний не лише інформувати читача, а й змінювати його ставлення до природи. В умовах сьогодення, коли Україна переживає екологічні наслідки війни і водночас шукає нові моделі сталого розвитку, такий підхід у медіа набуває особливої актуальності.

Метою цих тез є аналіз сторітелінгу як методу екологічної журналістики на прикладі авторського проекту журналу «Дихай», розробленого в межах кваліфікаційної роботи.

Поняття «сторітелінг» у журналістиці означає спосіб подачі інформації через розповідь із чіткою структурою: герой, конфлікт, розвиток подій і результат. На відміну від традиційної новинної журналістики, сторітелінг апелює до емоцій і цінностей читача, будуючи між ним і темою особистісний зв'язок. У контексті екологічної журналістики це особливо важливо: абстрактні проблеми (зміна клімату, зникнення видів, деградація ґрунтів) стають зрозумілими й близькими, коли про них розповідають через людину, яка щодня живе поруч із цими реаліями.

Журнал «Дихай» побудований саме на цьому принципі. Видання складається з трьох тематичних розділів, кожен із яких реалізує сторітелінговий підхід у власний спосіб.

Перший розділ «Де ступає людина. Екотуризм, що зберігає, а не руйнує» розповідає про конкретні місця та маршрути в Україні через досвід мандрівників і місцевих жителів. Матеріали розділу демонструють, що екотуризм це не лише спосіб відпочинку, а й форма взаємодії з природою, що потребує усвідомленості та відповідальності. Замість переліку туристичних об'єктів живі репортажі й атмосферні описи місць, про які мало хто знає.

Другий розділ «Проростає. Історії людей, що обрали землю» є найбільш виразним прикладом людиноцентричного сторітелінгу. Центральним матеріалом розділу є інтерв'ю з Оленою Панчук підприємцею, яку називають «амбасадоркою спаржі». Її історія це розповідь про те, як особистий вибір стає екологічним вчинком: органічне вирощування, повага до землі, відмова від хімії. Поруч із цим оглядовий матеріал про сучасний тренд повернення до городництва серед молоді й міських жителів, який розглядається не як мода, а як симптом глибшого суспільного зсуву.

Третій розділ «На межі. Чесна розмова про те, що зникає з мапи України» звертається до найбільш болючих екологічних тем: впливу війни на природні екосистеми та зникнення біологічних видів. Тут сторітелінг набуває форми репортажу-свідчення: не статистика, а конкретні факти й образи, що змушують читача відчувати масштаб втрат.

Таким чином, журнал «Дихай» демонструє, що екологічна журналістика стає ефективнішою, коли відмовляється від абстракцій на користь живих людських історій. Сторітелінг у цьому контексті не просто прийом, а світоглядна позиція: природа важлива, бо поруч із нею живуть конкретні люди, і саме їхні голоси здатні пробудити в суспільстві справжню екологічну свідомість.

### **Список використаних джерел**

1. Іванов В. Ф. Екологічна журналістика : навч. посіб. Київ : Академія Української Преси, 2018. 176 с.
2. Борецько В. Е. Екологічна етика. Київ : Київський еколого-культурний центр, 2019. 248 с.
3. Дмитришин Г. Екотуризм як інструмент сталого розвитку територій. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2020. 189 с.
4. Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України. Національна доповідь про стан навколишнього природного середовища в Україні у 2022 році. Київ, 2023. 214 с.

**Науковий керівник:** Завальнюк І. Я., доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри журналістики, реклами та зв'язків з громадськістю Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського.